

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖRZETI ANYANYELVI VERSENY

2017/2018.

7. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlpra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

_____

Mulatságosak a felnőttek. Mindig a gyerekkorukról szeretnek mesélni. „Bezzeg az én időmben...” „Bezzeg akkor jobbak voltak a fiatalok.” „Bezzeg mi nem követelőztünk.” „Bezzeg ti nem tudjátok megbecsülni a jó dolgokat.” Anyu lemezeit már visszafelé is tudjuk. (...) De engem nem érdekel, hogy az ő gyerekkorukban még nem volt villany, és nem volt autó.

Engem az érdekel, hogy mi lesz holnap. Milyen világ lesz, amikor én megnövök? De ezt, úgy látszik, a felnőttek se tudják, hát a gyerekkorukról beszélnek...

- Melyik ruhával törülgessek?
- Azzal, ami ott van a kezed ügyében – mondja anyu. – Ott, az a piros szélű.
- Vizes – válaszoltam. – Nem szeretek vizes ruhával törülgetni, azután mindig azt mondd, hogy homályosak a poharak.
- Nem vizes. És ne cirógasd az edényt, hanem töröld alaposan, akkor nem marad homályos.

Hát jó. Mit csináljak?

- Borzasztó, hogy milyen kelletlenül csinálsz mindent! – mondja anyu. – Tudod-e, hogy amikor én tizennégy éves voltam, akkora, mint most Zsóka, akkor minden héten nyolc emberre sütöttem kenyeret?

Tudom. Persze hogy tudom. Most hallom kilencvenötödször, de csak bólintok.

- **Olyan kicsi voltam, hogy nem értem fel a dagasztóteknőt. Zsámolyra álltam. Hajnalban kettőkor kellett kelni, befűtöttük a Boriskával a kemencét. Olyan hideg tél volt. És a kútról kellett hordani a vizet. És a kamrából hoztam ki a lisztet és a sót. Egész fagyos volt a só, összecsípte a kezemet.**

Annyiszor hallottam már, hogy magam elé tudom képzelni a konyhát. Nagy, fekete tűzhely, minden héten vasporral fényesítik. A tűzhely közepén katlan, abban mindig forró víz van a mosogatáshoz. A kemence régibb és nagyobb a tűzhelynél, szinte a fél konyhát elfoglalja. Rőzsével gyújtanak be, piros lángok táncolnak, és lobogó fényekkel árasztják el a konyhát. A petróleumlámpa is ég, mégis félhomály van. Anyunak vékony kis ujjai vannak, pirosak a fagyos sótól. Boriska szitalja a lisztet, és Jani, a szolgálólegény hordja vödörben a vizet. Mert – ezt megint csak a mesékből tudom – nagyanyáméknak földjük volt, és házuk és kertjük, és ló és tehén az istállóban, és szolgálólegény és kertész és szolgálólány is volt. Egyszóval módos parasztok voltak. De azért anyunak is hajnaltól éjszakáig dolgoznia kellett, főzni meg sütni meg mosni meg varrni meg mindent, mert anyu volt a legnagyobb gyerek, a többi hat testvér kisebb volt nála. És anyu csak lány volt, és a lány nem járhatott iskolába, mert minek az? És titokban olvasott csak, és titokban tanulhatott csak, mert amikor nyolcéves volt, és **az iskolakönyvével végigment a falun**, akkor az ő nagyapja, aki nekem dédapám volt, megverte, azt kiabálta, ekkora lány maradjon már otthon kenyeret sütni...

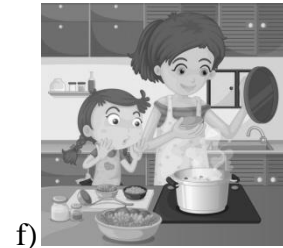
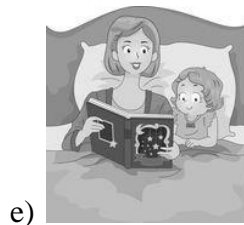
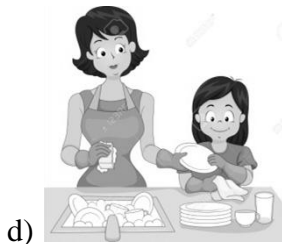
(Fehér Klára: *Bezzeg az én időmben* – részlet)

1. **Vizsgáld meg** az idézet **első** mondatát, majd **egészítsd ki** az alábbi, **szerkezetére** vonatkozó megállapítást!

Az idézet első mondata szerkezeté szerint _____ mondat, ugyanis
(Milyen?)

csak egy _____ és egy _____ tartalmaz.
(Milyen mondatrészt?) (Milyen mondatrészt?)

2. Milyen **házimunka** végzése közben szokott **anyu** mesélni a régi időkről, amikor még gyerek volt? A fenti szövegrészlet alapján **karikázd be** a megfelelő képillusztráció előtti betűjelet!

3. **Válaszd ki** a megadott lehetőségek közül a helyeset, és **húzd alá!**

a) *Hányan voltak anyuék testvérek összesen?*

- ▶ hatan   ▶ heten   ▶ nyolcan   ▶ hárman   ▶ nem volt testvére

b) *Miért nem járhatott anyu iskolába?*

- mert szegények voltak   mert ő volt a legkisebb gyerek   mert túl idős volt
 mert nem akart tanulni   mert lány volt

4. **Keress ki** az idézetből azt a **kérdő** mondatot, amelyik egyetlen **tárgyi szó szerkezetből** áll, és **másold** ide a vonalra!

_____

5. Az alábbi szavak közül melyek **társhatározók** a fenti szövegben? **Írd** őket a vonalra!

ruhával, azzal, Boriskával, vasporral, rőzsével, fényekkel, egyszóval, iskolakönyvével

_____, _____

6. Milyen **mondatrész** szerepét tölts be a **főnévi igenév**? **Karikázd be** a helyes választ!

ekkor a lány maradjon már otthon kenyeret sütni...

ÁLLÍTMÁNY   TÁRGY   OKHATÁROZÓ   CÉLHATÁROZÓ

7. **Csoportosítsd** az idézet első bekezdésének **tárgyait!**

Jelölt tárgy:	Jelöletlen tárgy:
---------------	-------------------

8. **Határozd meg** a *kelletlenül* **szófaját** és **mondattani szerepét** a lenti mondatban, majd válasz ki **szinonimáit** a felsorolt szavak közül!

*Borzasztó, hogy milyen **kelletlenül** csinálsz mindent!*

a) Szófaja: _____ b) Mondattani szerepe: _____

c) Húzd alá a **kelletlenül** szinonimáit!

kedvetlenül álmosan hosszadalmasan ímmel-ámmal vonakodva precízen gondosan

9. **Írd ki** a fenti szövegrészlet **kiemelt** bekezdésének **állítmányait!**

---

10. A fenti szöveg **kiemelt** bekezdésében, milyen **fajta állítmány** NEM szerepel? Keretezd be a helyes válasz előtti betűjelet!

a) igei állítmány

b) névszói állítmány

c) névszói-igei állítmány

11. **Másold** a vonalra az idézet **második bekezdésében** található **állandó határozói szószerkezetet!**

Állandó határozói szószerkezet: _____

12. Az alábbi mondat részeshatározóját ragos névszó fejezi ki. **Írd le** a mondatot **névutós névszóval** kifejezett részeshatározóval!

Minden héten nyolc *emberre* sütöttem kenyeret.

---

13. **Keresd ki** a szövegrészletből azt a szót, amelyről tudjuk, hogy az **utolsó** bekezdésben található, **eszközhatározó, főnév, mély hangrendű és összetett szó!**

a) A keresett szó: _____

b) Milyen hangtani változás figyelhető meg a keresett szóban? _____

14. **Pótold** a közmondások, szólások hiányzó **névutóit!**

- a) Ég a keze _____ a munka.   c) Eső _____ köpönyeg.
 b) Maga _____ vágja a fát.   d) Összecsapnak a feje _____ a hullámok.

15. **Betűrendbe** soroltunk öt szót. **Karikázd be** a helyes változat előtti betűjelet!

- a) cseresznye, ceruza, cédula, cérna, cukor
 b) ceruza, cédula, cérna, cseresznye, cukor
 c) cédula, cérna, ceruza, cukor, cseresznye
 d) ceruza, cédula, cérna, cukor, cseresznye

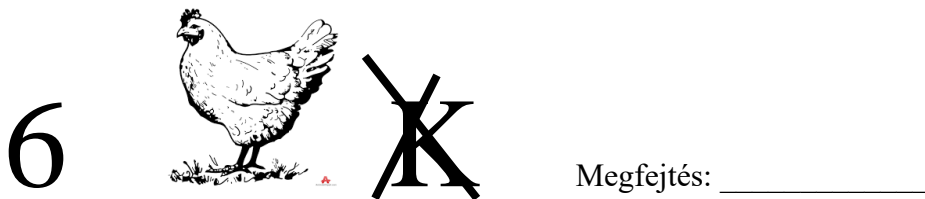
16. **Lásd el** a tulajdonneveket **-val/-vel** raggal!

- a) Ivett + -vel = _____   b) Vass + -val = _____

17. **Írd be** a hiányzó **magánhangzókat!**

- k__rház (o/ó)   cs__nya (u/ú)   b__za (u/ú)   p__sta (o/ó)
 gy__jt (ü/ű)   __rigy (i/í)   __voda (o/ó)   szel__d (i/í)
 hábor__ (u/ú)   keser__ (ö/ű)

18. **Fejtsd meg** a képrejtvényt! A megfejtés: madár neve.

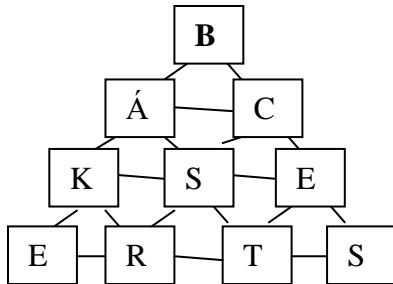

19. Ha a megfelelő helyre **illeszted be** az itt felsorolt keresztnévek **becéző alakját**, értelmes szavakat kapsz. Segítségül egyet megoldottunk neked.

ADRIANNA   ÁGOTA   ATILA   ~~GABOR~~   ZOLTÁN

csi GABI ga   s _____ d   matem _____ ka   M _____ d   m _____ a

20. **Fejtsd meg** a betűrejtvényt! A B betűtől indulva a vonalak mentén haladva egy **vajdasági település magyar nevét** kapod megfejtésül.

a) Megfejtés: _____

b) Mi a település **szerb** neve? **Karikázd be!**

Kupusina

Apatin

Subotica

Novi Sad

Sombor

